

Az ismeretkör: Kultúrtörténet

Kredittartománya: 4 kredit

Tantárgyai:

- 1) Hon- és népismeret
- 2) Keresztény ünnepek és szimbólumok

Tantárgy neve: Hon- és népismeret
Neptunkódja: BNTANI1002, BLTANI1002

Kreditértéke: 2

A tantárgy **besorolása:** kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 40% elmélet-60% gyakorlat

A tanóra típusa: gyakorlat, és **óraszám:** 2 gyak. az adott félévben

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további módok, jellemzők:**

- a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika
- az előadások témaköreinek ppt-i (elérhetőek közös elektronikus felületen)
- a feladatok, a kidolgozásuk, és értékelésük részletes szempontsora

A számonkérés módja: **gyakorlati jegy**

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további módok:**

Feladatok:

- **prezentáció** a kiadott témakörök egyikéből, **opponensi értékelés, önértékelés, oktatói visszajelzés**
  - **tervezetírás csoportmunkában** kiadott témakör alapján (választott népeleti témakör kidolgozása és beépítése az iskolai nevelési folyamatba projektnap vagy témahét keretében); közös **értékelés**

A tantárgy **tantervi helye:** 1. félév

Előtanulmányi feltételek: -

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A 19/20. század fordulóján jellemző hagyományos paraszti életmód megismerése.
A hazai táj. A Kárpát-medence néprajzi nagytájai, táji jellemzői
A család szervezete. Rokonsági viszonyok, terminológia. A falu társadalmi rétegződése.
A paraszti ház és háztartás, a ház népe. Munkamegosztás a családban.
Népi mesterségek. Természetes alapanyagok feldolgozási módjai.
A hétköznapiak rendje. A gazdálkodó ember legfontosabb munkái.
Hétköznapi és ünnepi viselet, táplálkozás
Népi játékok, iskolai hagyományok
Őszi jeles napok, a munkaalkalmakhoz kötődő népszokások. Társas munkák
Keresztény ünnepek szokásai: a karácsonyi ünnepkör. Adventi jeles napok szokásai
Farsang, farsangi ételek, bálók, szokások, köszöntők és maszkos alakoskodások
A húsvéti ünnepkör szokásai. Pünkösd és a nyári ünnepek, jeles napok
Helytörténet, helyi hagyományok, nevezetességek felkutatásának módszertana.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

- Balassa Iván-Ortutay Gyula: Magyar néprajz. Bp., 1979 ISBN 9631309460
- Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások Bp., 1997 ISBN 963901429X

Ajánlott irodalom:

- Barsi Ernő: Népi hagyományaink iskolai színpadon. Győr 1995. ISBN: 9637586393
- Baksa Brigitta: Szülőföldünk Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest 2013. ISBN 9631973921
- Kerekedő esztendő tankönyvsorozat (1-4. évfolyam részére)
Nemzeti Tankönyvkiadó Színes Tankönyvcsomag részeként 2008-2011.
1: ISBN: 9789631962222, 2. ISBN: 9789631966367, 3: ISBN: 9789631969061, 4: ISBN: 9789631971330

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.
- Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulási, nevelési környezet szerepét, tisztában van az inkluzív nevelés lehetőségeivel és módszereivel az első hat iskolaévben
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

b) képességei

- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.
- Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.

c) attitűdje

- Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.
- Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
- Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

- Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.

Tantárgy felelőse: dr. Baksa Brigitta főiskolai tanár

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -